

Mutfakta Bilim Var-1

Murat Dođan¹

¹Istanbul Gelişim Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi,
Gastronomi ve Mutfak Sanatları, İstanbul, Türkiye,
ORCID ID: 0000-0001-6391-4887,
mdogan@gelisim.edu.tr,

[CITATION]

Doğan, M., (2021). Oksidan ve İçme Sularımızda
Kanserojen Asbest Tehlikesi . *Yemek Zevki
Dergisi*,23,(12), İstmag Magazin Gazetecilik, İstanbul.

2021 Aralık

Mutfakta Bilim Var!

Dr. Öğr. Üyesi Murat Doğan Yemek Zevki Dergisinde aylık popüler makaleler yazmaya başladı.

Mutfakta bilim var!

OKSİDAN VE İÇME SULARIMIZDAKİ KANSEROJEN ASBEST TEHLİKESİ

Doç. Dr. Murat DOĞAN*

Bir Gıda Bilimi ve Teknolojisi Uzmanı olarak “*oxidane*” adlı kimyasalın kullanımının tamamen yasaklanmasını mümkün olmadığı durumlarda çok sıkı kontrolünün sağlanması gerektiğini düşünüyorum.

Bu maddenin zararlarına isterseniz bir göz atalım:

- Yoğun şekilde terlemeye ve kusmaya neden olabilir,
- Hiponatremi denen hastalığa neden olabilir. Bu nedenle bilinç kaybı, halsizlik, bulantı-kusma, beyinde ödem, koma ve hatta ölüm görülebilir,
- Gaz haline geçtiğinde, çok ciddi yanıklara neden olabilir,
- Gaz halinin uzun süre solunması veya sıvı halinin akciğerlere dolması ölüme yol açabilir,
- Doğaya büyük zararlar veren asit yağmurlarının ana faktörüdür,

* İstanbul Gelişim Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, İstanbul, Türkiye, E-posta: mdogan@gelisim.edu.tr, ORCID Numarası: 0000-0001-6391-4887

- Erozyona yol açar,
- Otomobil frenlerinin etkinliğini azaltır,
- Ölümcül kanser hücrelerinin tümünde tespit edilmiştir.

Bu kadar zararı olan bir maddenin hayatımızdan çıkarılması gerekmez mi sizce?

Açıkçası ben müptelasıyım ve istesem de onu hayatımdan çıkaramıyorum.

Bence sizde çıkaramazsınız.

Hatta bütün canlılar.

Neden mi?

Çünkü bu madde SU... O OLMAZSA DÜNYA OLMAZ, HAYAT OLMAZ...

Hadi bakalım bir başka kansere neden olan kimyasal maddeden söz edelim.

ASBEST...

Çok iyi tanınan kimyasal karsinojenik bir madde bu.

"Türkiye'de içme sularımızın her litresinde milyonlarca lif asbest var." ve asbestin nasıl tehlikeli bir kanser yapıcı olduğunu biliyorsunuz değil mi?

Bir bilim insanı olarak kesinlikle Türkiye'deki içme sularını tüketmeyin desem? Sizce bu doğru mu?

İşin doğrusunu anlatayım. Suda asbest liflerinin olması doğal bir olaydır ve su kaynaklarının jeolojik yapısından dolayı kaçınılmazdır. Bazı bölgelerdeki içme suyunda asbest lif sayısı litrede 100 milyona kadar ulaşabilmektedir.

Asbest gerçekten kanser yapan bir maddedir, ancak etkisini solunum yoluyla alınırsa gösterir. Ağız yoluyla alındığında karsinojenik etkisi olmadığı sayısız toksikolojik ve epidemiyolojik bilimsel araştırmalarla kanıtlanmıştır.

Evet değerli okurlarım ne kadar kolay aldatılabiliyoruz değil mi?

Bunları size biraz ironi yaparak anlatma nedenim, kolayca saptırılmış, saçma ve süslü bilimsel cümleciklerle insanların ve kamuoyunun nasıl yanlış düşüncelere sürüklendiğini göstermek...

Konulara bilimsel yaklaşılmaması durumunda hatalı değerlendirmelere düşmek kaçınılmazdır.

Kimyasal maddelerin insan sağlığı ve çevre üzerindeki zararlı etkilerinin toplum üzerinde yarattığı haklı korku, bu hatalı değerlendirmeleri aslında besleyendir.

Sıklıkla yapılan yanlış ise, kimyasalların zararı konusunda bilimsel gerçeklerden uzak kişisel görüşler bildirilerek bu konularda hassas olan toplumu tedirgin etmektir.

Kısacası bilimsel temelden yoksun kulaktan dolma bilgi ile yapılan söylentiler toplumda korku salmaktadır.

Kesinlikle bunlara aldanmayın...